

**Financováno
Evropskou unií**

Projekt „Péče o chráněná území Zlínského kraje 2023–2027“, reg. č. CZ.05.01.06/01/22_030/0002308, je financován Evropskou unií

**Plán péče o přírodní památku
CHVALČOV
na období 2024–2033**

Vilém Jurek
2023

Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství

protokolem č. j. ze dne

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ	5
1.1 Základní identifikační údaje	5
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	5
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	5
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	6
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	6
1.6 Kategorie IUCN	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	6
1.8 Cíle ochrany	7
2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	9
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti ...	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	9
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	10
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	10
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	10
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	11
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	11
3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ	12
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	12
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	12
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	16
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	16
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	16
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	16
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	16
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	17
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	17
4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE	18
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	18
4.2 Použité podklady a zdroje informací	18
4.3 Plán péče zpracoval	20
4.4 Schválení orgánem ochrany přírody	20
5. SEZNAM PŘÍLOH	21

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	5983
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Chvalčov
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Zlínský kraj
číslo předpisu:	č. 4/2013
datum platnosti předpisu:	2. 12. 2013
datum účinnosti předpisu:	1. 1. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Zlínský
okres:	Kroměříž
obec s rozšířenou působností:	Bystřice pod Hostýnem
obec s pověřeným obecním úřadem:	Bystřice pod Hostýnem
obec:	Chvalčov
katastrální území:	Chvalčova Lhota

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

k. ú. Chvalčova Lhota [654906]

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
364/8	ostatní plocha	neplodná půda	10001	28 106	11 934
Celkem					11 934*

* Celková výměra vypočtená ze souřadnic se liší v dopustných odchylkách v porovnání z výměry dle KN a výměry dle mapové vrstvy GIS.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Ochranné pásmo:

k. ú. Chvalčova Lhota [654906]

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
364/8	ostatní plocha	neplodná půda	10001	28 106	16 172
Celkem					16 172*

* Celková výměra vypočtená ze souřadnic se liší v dopustných odchylkách v porovnání z výměry dle KN a výměry dle mapové vrstvy GIS.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	–		
vodní plochy	–	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	–
trvalé travní porosty	–	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	1,1934	1,6172	neplodná půda	1,1934
			ostatní způsoby využití	–
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
Plocha celkem	1,1934	1,6172		

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: ne
chráněná krajinná oblast: ne
jiný typ chráněného území: ne

Natura 2000

ptačí oblast: ne

evropsky významná lokalita: **CZ0723406 Chvalčov**

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Čolek velký (*Triturus cristatus*) – evropsky významný druh a jeho biotop.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

Název ekosystému*	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému	Kód předmětu ochrany**
V2C Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty	10	střední část území, kde je biotop zastupuje menší tůňka a přilehlý mokřad, který dál pokračuje do zarostlejší části, v létě hladina kolísá (v červenci 2023 byla i za vyšších teplot přítomna voda)	a

* Název ekosystému podle Katalogu biotopů (Chytrý et al. 2010) na úrovni základních jednotek klasifikace biotopů.

** Kód předmětu ochrany: a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

B. druhy

Druh	Stupeň ohrožení*	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	Kód předmětu ochrany**
čolek velký <i>Triturus cristatus</i>	EN	přítomnost v tůni v západní části plochy i mokřadní plochách v okolí, zimoviště má v lese a okolních porostech dřevin, výskyt o vyšších desítek jedinců	a, b (1166)

* Stupeň ohrožení podle červených seznamů ČR (Chobot, Němec 2017): EN = ohrožený.

** Kód předmětu ochrany: a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

1.8 Cíle ochrany

A. ekosystémy

Ekosystém	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
V2C Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty	Zlepšení stavu biotopu z hlediska kvality vody, zarybnění, oslunění a členitých litorálů. Vytvoření optimálních podmínek pro rozmnožování vodních živočichů (zejm. obojživelníci).	- rozloha ekosystému 0,4 ha - rozloha dřevinné vegetace (roztrošených křovin, skupin stromů, solitérů) do 1 % - absence ryb a nepůvodních druhů rostlin a živočichů

B. druhy

Druh	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
čolek velký <i>Triturus cristatus</i>	Zachování životaschopné populace a její posílení.	stálá populace s min. 100 nalezenými jedinci za rok

2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Lokalita leží cca 3 km jihovýchodně od Bystřice pod Hostýnem, u jihovýchodního okraje obce Chvalčov, na ve svahu pravém břehu potoka Bystřičky. Území leží v nadmořské výšce 375–377 m n. m. Území je dotováno z poměrně silného prameniště v západní části. V západní části území je vodní pramen, který je částečně zachycen ve studni a občas v malém měřítku je voda čerpána místním obyvatelem.

Z geologického hlediska je podklad tvořen mořskými flyšovými sedimenty godulského vývoje slezské jednotky - převážně jílovcového až jílovcovo-pískovcového flyšového vývoje se střídáním vápnitých a nevápnitých hornin. V půdním pokryvu převažuje pseudoglej modální.

Z geomorfologického hlediska spadá lokalita do celku Hostýnsko-vsetínská hornatina, podcelku Hostýnské vrchy, okrsku Rusavská hornatina. Jedná se o plochou hornatinu budovanou paleogenními flyšovými pískovci a jílovci tvořenou hřbety směru se stopami zarovnaného povrchu.

Území je tvořeno plošinou – terasou (patrně vznikla vlivem sesuvu). Větší část území je tvořeno dřevinnou vegetací – lesní biotopem L5.1 Květnaté bučiny a K1 Mokřadní vrbiny. Střední část je zastoupena mokřadem typu V2 Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod a luční enklávy typu T1.1 Mezofilní ovsíkové louky až T1.5 Vlhké pcháčové louky.

Z dřevin se zde vyskytují např. vrby (*S. cinerea*, *S. pentandra*, *S. fragilis*), bříza bělokorá (*Betula pendula*), topoly (*Populus alba*, *P. tremula*), v lesnatějším porostu olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), třešeň ptačí (*Prunus avium*), javor mléč (*Acer platanoides*), klen (*Acer pseudoplatanus*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), habr obecný (*Carpinus betulus*) i smrk ztepilý (*Picea abies*), který vlivem sucha a nevhodných podmínek hyne. V porostu se šíří akát (*Robinia pseudocacia*).

V mokřadu a jeho okolí se vyskytují různé vlhkomilné druhy rostlin, např. rákos obecný (*Phragmites australis*), kakost bahenní (*Geranium palustre*), metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), ostřice (*Carex* sp.), pcháč potoční (*Cirsium rivulare*), rdesno hadí kořen (*Bistorta major*), sítina rozkladitá (*Juncus effusus*), starček potoční (*Tephrosia crispa*), škarda dvouletá (*Crepis biennis*), třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*). Zaznamenán byl i prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*). Mnoho těchto druhů je přítomno v podrostu křovin i v lučním porostu.

Travní porost je mírně degradovaný, i tak se tu vyskytují cennější druhy, jako je pcháč bahenní (*Cirsium palustre*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis* agg.), chrpa luční (*Centaurea jacea*), rozrazil rezevitek (*Veronica chamaedrys*) i rozrazil štítkovitý (*Veronica scutellata*), zvonek rozkladitý (*Campanula patula*). V okrajích byl nalezen vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*). Problematický je výskyt kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*), třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a ostružiníků (*Rubus* sp.).

Z hlediska fauny je významný výskyt obojživelníků a plazů. V první řadě je to předmět ochrany čolek velký (*Triturus cristatus*), dále pak čolek horský (*Ichthyosaura alpestris*), karpatský (*Lissotriton montandoni*), a obecný (*Lissotriton vulgaris*). Ze zástupců žab to je ropucha obecná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*). Při rekognoscaci terénu v rámci zpracování plánu péče byl zaznamenán rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Druh	Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
VYŠŠÍ ROSTLINY			
prstnatec májový <i>Dactylorhiza majalis</i>	O	C3	v podmačené části, jedinci
vemeník dvoulistý <i>Platanthera bifolia</i>	O	C3	okraje křovin, jedinci
OBRATLOVCI			
čolek horský <i>Ichthyosaura alpestris</i>	SO	VU	vodní a mokřadní plochy, zimuje v porostech dřevinné vegetace v okolí, jedinci
čolek karpatský <i>Lissotriton montandoni</i>	KO	CR	vodní a mokřadní plochy, zimuje v porostech dřevinné vegetace v okolí, jedinci
čolek obecný <i>Lissotriton vulgaris</i>	SO	VU	vodní a mokřadní plochy, zimuje v porostech dřevinné vegetace v okolí, jedinci
čolek velký <i>Triturus cristatus</i>	SO	EN	vodní a mokřadní plochy, zimuje v porostech dřevinné vegetace v okolí, jedinci
kuňka žlutobřichá <i>Bombina variegata</i>	SO	CR	vodní a mokřadní plochy, zimuje v porostech dřevinné vegetace v okolí, jedinci
rákosník velký <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	SO	VU	v rákosinách a porostech nízkých vrb, sledován sameček (2023)
ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	O	VU	vázaná na vodní plochu, táhne patrně do blízkých lesů, desítky
rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	SO	NT	břehové porosty a vodní hladina, jedinci
skokan štlhlý <i>Rana dalmatina</i>	SO	NT	vodní plocha, desítky
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	O	NT	břehy, slunné stráně, místa s mrtvým dřevem, jedinci

* Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: O = ohrožený, SO = silně ohrožený, KO = kriticky ohrožený.

** Stupeň ohrožení podle červených seznamů ČR (Grulich, Chobot 2017, Hejda, Farkač, Chobot 2017; Chobot, Němec 2017): C1r = kriticky ohrožený, vzácný; C1t = kriticky ohrožený, ustupující; C1b = kriticky ohrožený, mizející; C2r = silně ohrožený, vzácný; C2t = silně ohrožený, ustupující; C2b = silně ohrožený, mizející; C3 = ohrožený druh; C4a vzácnější, vyžadující další pozornost – méně ohrožený; C4b vzácnější, vyžadující další pozornost – nedostatečně prostudovaný. CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

- abiotické disturbanční činitele: absence narušování povrchu, sucho, pokles hladiny podzemních vod
- biotické disturbanční činitele: zarůstání dřevinnou vegetací, šíření invazních a expanzivních druhů, zarybnění.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Vyhlášeno v roce 2005 jako EVL Chvalčov. Od roku 2013 přírodní památka. Důvodem ochrany je výskyt čolka velkého. Plocha je sečena a probíhají výřezy křovin. V roce 2010 bylo realizováno odbahnění tůň, vybudování nové tůňky a vyčištění stávající tůňky. Lokalita je vyhlášena jako VKP „Mokřad nad OÚ ve Chvalčově“.

b) zemědělské hospodaření

V minulosti se jednalo o polnosti a pole (do 50. let 20. století), po zarostení lesem bez zemědělské činnosti.

c) myslivost

Území je součástí honitby CZ7201206007 Obřany.

d) rekreace a sport

Lokalita byla dříve využívána jako sportoviště (hřiště na volejbal, kluziště). V současnosti je plocha silně podmáčená, zarostlá, a tak není již využívána. Jsou zde zbytky laviček, osvětlení atd. Občas se zde konají nekoordinované akce spojené s opékáním na ohni.

e) jiné způsoby využívání

Do území vede cesta, která je občas využívána. Bohužel tím dochází k navážení odpadu přímo do území. Jedná se o biologický odpad (klest, listí, posečená tráva) i stavební odpad.

V blízkosti území se nachází pramen, který nejspíš povrchově i podzemně dotuje tůň vodou. Minulý plán péče uváděl, že je voda čerpána místním obyvatelem. Při průzkumu (2023) zjištěno čerpání nebylo.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Nařízení vlády ČR č. 187/2018 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu
- Nařízení vlády ČR č. 132/2005 Sb. o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit
- Nařízení Zlínského kraje č. 4/2013 ze dne 02.12.2013, o zřízení přírodní památky Chvalčov, jejího ochranného pásma a stanovení bližších ochranných podmínek
- Plán péče o přírodní památku Chvalčov na období 2014–2023
- Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu CZ0723406 Chvalčov
- Územní plán Chvalčov vydaný dne 21.09.2009 a účinný dne 08.10.2009
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

Ekosystém:	V2C Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty	
Indikátory cílového stavu:	Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému 0,4 ha	V současnosti má biotop rozlohu 0,2 ha. Potenciál je až 0,4 ha. Plochu pomalu zarůstá dřevinná vegetace (zejm. vrby a olše). Problematické jsou i vzrostlé stromy, které otevřenou plochu zastíňují a koruny nelesní enklávy zatahují. Z okrajů expandují rákosiny, které jsou v určité míře žádoucí – neměly by však zatáhnout celou plochu. Stejně tak tomu je i s vyššími ostřicemi. Tůň se zazemňuje a snižuje se výška vodního sloupce. Proto je nezbytné nastavit vhodný a pravidelný management, který bude spočívat i v odbahnění současných jezírek. Vhodné je provést výřez směrem k okrajům, čímž dojde k cílenému rozšíření.	
	Stav:	zhoršený
	Trend vývoje:	zhoršující se
rozloha dřevinné vegetace (roztrošených křovin, skupin stromů, solitérů) do 1 %	Zásadní je, aby nedocházelo k zastíňování a zarůstání mokřadu a tůní. V současnosti je problém s olšemi, které expandují do porostu (vzhledem k rychlému růstu může dojít k zásadnímu zarostení). Cílem by měla být silnější redukce křovin uvnitř porostů i v okrajích. Dřeviny je vhodné ponechávat ve formě solitérů; vrby je možné sežezat na hlavu.	
	Stav:	zhoršený
	Trend vývoje:	zhoršující se
absence ryb a nepůvodních druhů rostlin a živočichů	Aktuálně (k roku 2023) nebyly ryby v tůních přítomny (dtto želva nádherná, která může představovat také zásadní problém). Jakýkoliv výskyt ryb je nebezpečný, ať už z pohledu přímé predace, nebo zvyšováním živnosti či víření sedimentu (nebo jeho přerývání). V porostech dřevin se vyskytují akáty. V rámci diferencovaného přístupu je nezbytná jejich postupná eradikace, aby nedocházelo k nežádoucí invazi. Problémová se může v budoucnu jevit třtina křovištní, která expanduje i do tohoto biotopu.	
	Stav:	dobrý
	Trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

Druh:	čolek velký <i>Triturus cristatum</i>	
Indikátory cílového stavu	Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
stálá populace s min. 100 nalezenými jedinci za rok	V současnosti se jedná odhadem o vyšší desítky jedinců. Pozorování bylo několik jedinců z jara. Poté už bez nálezu. Stav populace je možné zlepšit stabilizací biotopu – zejména pak odstraněním dřevin, čímž dojde k lepším světelným podmínkám. Zároveň je vhodné postupně redukovat rostliny uvnitř biotopů. Zásadní je obnova jezírek odbahněním (pozor, nutné dodržovat vhodné termíny).	
	Stav:	zhoršený
	Trend vývoje:	neznámý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Zájmy **předmětu ochrany přírody** tohoto chráněného území jsou prioritní, přesto je nutné zohledňovat i další přírodovědné jevy, které se v území vyskytují. Jedná se jak o ohrožené druhy a jejich populace, cenná společenstva, významné biotopy (stanoviště) i pozitivní procesy, na kterých jsou závislé různé druhy živočichů i rostlin. Zásadní je v tomto směru nastavení citlivého a celostního přístupu péče a důraz na její kvalitní a odborné provádění.

3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcové směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva
Typ managementu:	SEČENÍ TRAVNÍHO POROSTU
Vhodný interval:	1×/rok
Minimální interval:	1×/2 roky
Pracovní nástroj:	křovinořez, kosa, ručně vedená sekačka, hrábě, vidle, plachta
Kalendář pro management:	VI–IX
Upřesňující podmínky:	- Vhodné je nastavení mozaikové seče, kdy dojde k neposečení celé plochy, ale jen její části. Ponechávat je vhodné cca 20–30 %. Například je možné ponechávat větší květnaté pásy (min. šířka 2 m, délka 10 m) či plošky (min. rozměr 3 × 3 m). - V místech, kde v době sečení pokvetou nebo budou metat předmětné a další ochrannýsky cenné druhy, není vhodné kosení provádět, lepší je práce odložit na pozdější termín. - Nestabilní plochy je nezbytné sekat již začátkem června. To se týká míst zejména s výskytem ovsíku vyvýšeného, třtiny křovištní a dalších druhů s lokální expanzí. Všechny tyto druhy je důležité posekat před květem, nejpozději v době květenství/metání. V případě remontování je vhodné provést i druhou seč v období srpen až říjen. - Pokud se vyskytnou extrémní klimatické podmínky, je počet sečí vhodné adaptivně upravit – v případě suchého roku je možné kosení vynechat zcela nebo posunout kosení až na pozdější termíny; v případě vyšších srážek je vhodné provést první sečení už koncem května a od konce července začít druhou seč. - Posečenou biomasu je nezbytné sklidit cca do 10 dní. Na místě by nemělo po hrabání zůstat větší množství neshranané biomasy, např. kupky, stébla, pruhy s tlejícím senem. - Biomasu je žádoucí odvézt mimo území. Menší část hmoty lze deponovat v malých hromádách do mezofilnějších částí okrajů, křovin, lesíků či spodních partiích území. Posečenou biomasu lze pálit při okrajích území. - V rámci sečení je dobré kosit i výmladky neinvazivních dřevin, které vrůstají do trávníků. - Každoročně by měly být obsekávány křoviny, aby se pod nimi nehromadila stařina, nešířily se výmladky a udržoval se stabilní okraj. - Pro sečení křovinořezem je nutné primárně kovový řezný nástroj, tzv. trojzubec; kosení pomocí struny není vhodné. - Při sečení ručně vedenou technikou lze použít lištovou (prstovou) sekačku. Použití mulčovače, frézy nebo cepáku není žádoucí.

Ekosystém:	mokřadní společenstva
Typ managementu:	SEČENÍ RÁKOSIN A VYSOKÝCH OSTŘIC
Vhodný interval:	1×/3 roky
Minimální interval:	1×/5 let
Pracovní nástroj:	křovinořez, ručně vedená sekačka, hrábě, vidle, plachta
Kalendář pro management:	X–I
Upřesňující podmínky:	- Provádí se pouze nárazově jednou za 3–5 let, přičemž v tomto termínu se poseče maximálně 1/4 plochy. - Kosení se volí podle potřeby (výška rákosy, množství stařiny, hnízdění ptactva), přičemž není potřeba dodržovat posloupnost. Cílem je průběžná redukce rákosin. - Před sečením musí proběhnout důkladná kontrola, zda se v plánovaném místě sečení nevyskytují obojživelníci, plazi, ptáci. - Posečenou biomasu je nezbytné sklidit cca do 10 dní. Na místě by nemělo po odklizení biomasy zůstat větší množství neshranané biomasy, např. kupky, stébla. - Biomasu je žádoucí odvézt mimo území. Posečenou biomasu lze pálit při okrajích chráněného území, kde nehrozí k poškození předmětu ochrany. - V rámci sečení je dobré kosit i výmladky neinvazivních dřevin, které prorůstají rákosinami. - Každoročně by měla být obsekávána část křovin, aby se pod nimi nehromadila stařina, nešířily se výmladky a udržoval se stabilní okraj. - Pro sečení křovinořezem je nutné primárně kovový řezný nástroj, tzv. trojzubec; kosení pomocí struny není vhodné. - Použití mulčovače, frézy nebo cepáku není žádoucí.

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN
Vhodný interval:	1×/1–3 roky
Minimální interval:	1×/3–5 let
Pracovní nástroj:	motorová pila, křovinořez, pákové nůžky, ruční pilka
Kalendář pro management:	IX–III
Upřesňující podmínky:	▪ Spočívá v kombinaci různých opatření: redukce křovin, probírka a kácení stromů, udržování stabilního okraje. ▪ Redukci křovin je potřeba provádět primárně v místech, kde dřeviny expandují do zájmových ploch a vytváří zde zástin. Teprve až po vyřešení problematických míst je možné otvírat nové plochy. Nedoporučuje se provádět zásahy najednou a na velkých plochách, protože je vždy potřeba počítat s následnou péčí v délce trvání až pět let od zásahu. ▪ Při výřezech je nutné vytvářet co nejnižší pařez u země, aby při pozdějším sečení nebyla ničena technika a nedocházelo k úrazům. ▪ Po všech výřezech (včetně redukcí) je nezbytné provádět následnou péči (zejm. odstraňování výmladků) sečením. ▪ Ve většině případů je nutné zatírat všechny pařezy (pařížky) herbicidem s minimální koncentrací 50 %. Efektivní je provádět zatírání u pařížků, které mají průměr větší jak 1 cm. Zatření by mělo být provedeno okamžitě nebo max. do tří hodin po odřezání/useknutí. Herbicid není vhodné aplikovat v jarním období a při teplotě nižší jak -5 °C. Roztok by měl být doplněn o reflexní barvu, která bude signalizovat použití herbicidu. Výborné výsledky mají herbicidní prostředky na bázi glyfosátu s přidáním smáčedla. ▪ Vzniklou biomasu je vhodné spálit na místě. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území, vhodnějšími místy k pálení jsou okraje plošek, terénní deprese, erozní rýhy, paty svahů nebo okraje. V ojedinělých případech lze hmotu ponechat mimo území na úhledných hromádách nebo je možné hmotu naštěpkovat (štěpka musí být odvezena). ▪ Polena (v délce do 1 m) je možné ponechat na místě v úhledně poskládaných hromádách na místě pro podporu živočichů (brouci, pavouci, plazi).

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN
Vhodný interval:	každoročně
Minimální interval:	každoročně
Pracovní nástroj:	motorová pila, křovinořez, pákové nůžky, ruční pilka, postřikovač, vrtačka
Kalendář pro management:	VII–XI
Upřesňující podmínky:	▪ Spočívá v kontrole výskytu invazních rostlin a samotné likvidaci (regulace, eradikace). ▪ Je nutné potlačovat primárně invazní neofyty kategorie BL1 a BL2 (dle Pergl et al. 2016) na celém území i v jeho ochranném pásmu. ▪ Metody likvidace je vhodné volit individuálně podle jednotlivých druhů, věku, rozsahu a míry invazivnosti jednotlivých druhů. ▪ Jednotlivé metody: – Metoda mechanická je založena na sečení, vytrhávání, případně vyrývání. Opatření je nutné provádět před květem nebo v době nakvétání. Při kosení je nutné provádět celoplošnou seč po dobu až pěti let. Vytrhávání je vhodné u druhů, které mají mělký kořenový systém a jde odstranit celé i s kořenem. Nouzovou alternativou je pouhé odstraňování květenství či plodenství. – Metoda mechanicko-chemická aplikuje se především u dřevin. Spočívá v odstranění nadzemní části rostliny a zatření řezné (sečné) plochy. Vždy je nutné zatírat pařezy (pařížky) herbicidem s minimální koncentrací 50 %. Zatření by mělo být provedeno okamžitě nebo max. do tří hodin po odřezání/useknutí. Herbicid není vhodné aplikovat v jarním období a při teplotě nižší jak -5 °C. Roztok by měl být doplněn o reflexní barvu, která bude signalizovat použití herbicidu. – Metody cílené aplikace spočívají ve sloupnutí kůry či vrtání kmene s následnou aplikací herbicidní látky. U loupání se na kmínku seškrábne široký pruh kůry (cca 20 cm) a do rány se vetře 50–75% roztok herbicidu. Injektování se provádí do kmínku pomocí vrtačky. Průměr díry je 0,5–0,8 cm, hloubka 3–4 cm a úhel 45 °. Jednotlivé vrty jsou od sebe vzdáleny 3–8 cm po celém obvodu kmene. Do díry se následně vstříkne 75% roztok herbicidu. Pokud nedojde do 1 měsíce k opadu listů, aplikace herbicidu se opakuje. Doba provedení: loupání (VII–X), injekce (VI–X). ▪ Na všechny uvedené je vhodné použít herbicidní přípravky na bázi glyfosátu s přídavkem smáčedla. Pro zachování travního drnu (v případě postřiku) lze aplikovat selektivní prostředky. ▪ Po každém zásahu je nutné provádět min. 5 let poté pravidelné kontroly a odstraňovat výmladky za použití chemie.

	▪ Veškerou odstraněnou biomasu je nutné spálit na místě. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území, vhodnějšími místy k pálení jsou okraje plošek, terénní deprese, erozní rýhy, paty svahů nebo okraje. ▪ Při používání chemických přípravků je nezbytné dodržovat bezpečnostní pravidla a nosit bezpečnostní a ochranné prostředky.
--	---

Ekosystém	mokřadní společenstva
Typ managementu	ÚDRŽBA TŮNÍ A MOKŘADŮ
Vhodný interval	1×/10 let
Minimální interval	1×/10 let
Pracovní nástroj	pásový minibagr, krácející bagr, motokolečko, minidumper
Kalendář pro management	X–XII
Upřesňující podmínky	▪ Jedná se o jednoduché práce – pročištění dna, litorálů a břehů stávajících tůní a mokřadů. ▪ Není nutné provádět prohlubování a změnit celkovou modelaci břehů. Cílová hloubka by se měla pohybovat v rozmezí 0,4–0,8 m. U mokřadů je vhodnější mělčí hloubka, u tůní lze dokonce vytvořit i místa s hloubkou přes 1 m. ▪ Břehy je potřeba zachovat pozvolné s členitějším litorálem, zde je možné břehy a podélný sklon domodelovat. ▪ Obnovení je strojně lze provádět za předpokladu, že budou použity biodegradabilní oleje do hydrauliky a budou provedena opatření proti úniku provozních kapalin. ▪ Vytěžená zemina musí být odvezena mimo zájmovou plochu a nesmí být ponechávána u tůní/mokřadů. Minimální část výkopku je možné rozprostít do prostoru. ▪ Je nežádoucí, aby se biotopy uměle ozelenovaly včetně leknínů. ▪ Kolem tůní i mokřadů musí být minimum dřevinné vegetace, min. vzdálenost dřeviny je 5 m. ▪ Před pracemi by mělo být okolí posečeno a biomasa odstraněna z místa (u rákosin je potřeba dodržovat pravidlo ¼). ▪ V dalších letech je nutné především tůně kontrolovat na přítomnost ryb a želv. V případě jakéhokoli nálezu je nutné provést odlov. ▪ V mokřadní části, resp. v zázeměných částech lze provést mělké stržení drnu do hloubky 0,3 m. ▪ Vytváření nových tůní a mokřadu vyžaduje samostatný obnovní projekt, který lze realizovat ze zvláštních zdrojů (dotace, sbírka, dobrovolnické akce).

Ekosystém	břehové porosty
Typ managementu	ŘEZ NA HLAVU
Vhodný interval	1×/3–5 let
Minimální interval	1×/5–7 let
Pracovní nástroj	motorová pila, pákové nůžky, ruční nůžky, ruční pilka, sekera
Kalendář pro management	II–III
Upřesňující podmínky	▪ Spočívá v ořezu dřevin na torzo nebo na hlavu. ▪ Aplikuje se pouze u dřevin, které dobře reagují na hluboké řezy – vrby, topoly, lípy, habry, jilmy, duby. ▪ „Hlavu“ je vhodné založit v min. ve dvoumetrové výšce. ▪ Řezy se provádí tzv. na čípek dlouhý 5–10 cm. Odstraňují se všechny větve, nic nezůstává. ▪ Další ořez je vhodné provést dle využití dřevní hmoty (byť pomyslné) – u využití pro otop se řez provádí 1×/5–7 let, pro pletení pomlázek, košíků nebo pro letninu se řeže každoročně nebo obrok. Pro zdárný vývoj hlavatého jedince je třeba pravidelný ořez. ▪ Řez dlouhých větví se používá „metodou na tříkrát“ tak, aby nedošlo ke strhnutí hlavy. ▪ Provedeno může být i osekávání sekerou. ▪ Vzniklou biomasu je vhodné spálit na místě. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území, vhodnějšími místy k pálení jsou okraje plošek, terénní deprese, erozní rýhy, paty svahů nebo okraje. V ojedinělých případech lze hmotu ponechat mimo území na úhledných hromádách nebo je možné hmotu naštěpkovat (štěpka musí být odvezena). ▪ Větve lze nařezat na polena (v délce do 1 m) a ponechat na místě v úhledně poskládaných hromádách na místě pro podporu živočichů (brouci, pavouci, plazi). ▪ Rány se nikdy nezatírají – ani balzámem, ani herbicidem. ▪ Širší okolí hlavatého stromu se udržuje co nejvíce osvětlené a vzdušné čili bez dřevin; vhodné je kosení či pastva.

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Týká se několika rostlinných druhů rostlin, které jsou závislé na pestré mozaice biotopů i přístupů péče (blokování sukcese, disturbance). Základním nástrojem péče je každoroční **kosení**. Není žádoucí provádět zásahy celoplošně, ale v režimu střídání míst se zásahem a bez zásahu. Optimální je, aby se místa v čase a prostoru překrývala, čímž se dosáhne větší heterogenity biotopů a variability podmínek. Mezi sanační zásahy se považuje redukce křovin. Zásahy na dřevinné vegetaci mají primární cíl stabilizovat současné plochy, až v druhé fázi je možné otvírat plochy nové, čímž dojde ke zvětšení prostoru pro stepní druhy rostlin. Péče o biotopy spočívá i v likvidaci invazních rostlin, které jsou zásadním ohrožením pro travnaté plochy.

Pro konkrétní druhy jsou vhodná tato opatření:

- **Prstnatec májový, vemeník dvoulistý:** v místech, kde rostou tyto druhy, by mělo probíhat kosení až po odkvětu, důležité je stabilizovat porosty, aby v okolí nerostly vyšší trávy (třtina, ovsík). Kolem skupinek rostlin je možné provádět občasné narušení drnu v malých ploškách – buď pomocí motyky nebo ručním vytrháním drnu.
- **Rákos, orobince:** určitý podíl rákosin je žádoucí, neměly by ale tvořit více jak 50 % plochy, proto je důležité provádět pouze průběžnou redukci (rákosiny v udržitelné formě jsou žádoucí).
- **Vysoké ostřice, sítiny:** k těmto porostům je nutné přistupovat citlivě jako u rákosin, nutná je jejich obnova, u mokřadních částí a v litorálech je možné nastavit sečení s cílem vytvoření bultů.
- **Ovsík vyvýšený, třtina křovištní:** seč provádět optimálně v květnu a podle potřeby i na podzim; je nutné prosekat všechny plochy i za předpokladu, že by se posekla větší část lokality.
- **Hvězdnice kopinatá, turanka kanadská, netýkavka malokvětá, zlatobýl kanadský, zlatobýl obrovský:** v případě výskytu provádět likvidaci mechanickou ve formě sečení, všechny druhy je optimální sekat v době kvetení, primárně by se měly likvidovat oba zlatobýly, ostatní druhy průběžně potlačovat sečením.
- **Trnovník akát:** všechny výmladky je nutné pravidelně likvidovat (chemicko-mechanickou cestou), porosty s akátem je žádoucí postupně odstranit, vhodné je aplikovat metody cílené aplikace (injektáž, loupání).
- **Pajasan žláznatý:** v případě výskytu je nutná okamžitá eradikace všemi efektivními metodami, především výřezem, injektáží i loupáním.

c) Péče o populace a biotopy živočichů

Péče musí být v první řadě zaměřena na obojživelníky, zejm. předmětného čolka velkého. Pro ochranu celého území je deštňákovým druhu, díky čemuž je možné nastavit optimální management. Vhodné území ještě více diverzifikovat, ať už různými termíny kosení, různě hustými porosty dřevin, strukturovanými rákosinami anebo hromadami větví a sena, vybudováním plazníků. Zásadní bude udržovací zásah tůní a mokřadu. U tůní je vhodné mírné odbahnění a domodelování litorálu. U mokřadu bude nezbytné provést probírku dřeviny. Pro podporu doupného ptactva a saproxylického hmyzu je vhodné zapěstovat vybrané druhy na hlavu.

Pro konkrétní druhy jsou vhodná tato opatření:

- **Obojživelníci:** z místa rozmnožování je nezbytné vyloučit jakoukoliv rybí obsádku (ryby je potřeba odlovovat + likvidace želv), je potřeba dodržovat maximální osvit vodní hladiny, např. občasnou sečí rákosů a výřezem křovin a stromů v mokřadu, žádoucí je provedení údržby tůní (odbahnění, dotvoření

litorálů), trasy tahu by měly být v době aktivity obojživelníků posečeny (ovšem už v předchozím roce – proto je navrhována seč v září/říjnu).

d) zásady jiných způsobů využívání území

Z území je žádoucí odstranit původní objekty – lampy, betonové sokle, elektrickou rozvodnu. Lavičky mohou být ponechány. Dále je vhodné, aby na vjezdu do území byla instalována zábrana (závora, kameny)

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu je nezbytné provést eradikaci akátů. Zamezit je potřeba vyvážení odpadu, např. instalací závory. Vhodným nástrojem je zahájit péči o dřevinnou vegetaci.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Zaměření není potřeba. Žádoucí je doplnění a obnova pruhového značení. Možné je také doplnění tabulového značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Nejsou.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nejsou.

c) ostatní

Nejsou.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

- Na území nepodporovat větší sportovní setkání apod.
- Aby bylo zabráněno rozdělování nových ohnišť, je žádoucí vybudovat stabilní ohniště v dostatečné vzdálenosti od tůní a mokřadů.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Je vhodné aktualizovat a vyměnit stávající informační tabuli. Protože je lokalita významná po stránce přírodovědné i historické, je zde velký edukační potenciál, doporučuji pro lokalitu vytvořit environmentální program s aktivitami pro žáky místních základních škol. Vhodné je propojit tuto lokalitu naučnou stezkou s blízkými chráněnými lokalitami (PP Stráž, PP Pod Kozincem, PP Na Jančích aj.) ve formě „absenčních pointů“. V lokalitě nebudou instalovány další naučné panely, ale budou označena pouze zastavení, např. značky a čísla na stromech a kamenech nebo QR kódy na tabulkách z kompozitního materiálu. Stezkou bude provázet buď průvodce nebo bude zpracován pracovní materiál ke každému zastavení anebo bude vytvořena tzv. online stezka.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Před koncem tohoto plánu péče je nezbytné provést botanický, entomologický (vážky, brouci, denní motýli, blanokřídlí), herpetologický a ornitologický průzkum. V průběhu let je vhodné provádět monitoring při předávání managementových prací, např. formou fotografií či zápisů do databáze zásahů. Nezbytný je pak monitoring invazních druhů, zejm. ryb a želv.

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnosti)*	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)**
Sečení travního porostu křovinořezem (ruční shrabání a nakládání)	2 ha	10×	165 000 Kč
Sečení rákosin křovinořezem (ruční shrabání a nakládání)	1 ha	3×	40 000 Kč
Odstranění nevhodných dřevin do 3 m výšky	0,3 ha	2×	165 000 Kč
Odstranění nevhodných dřevin nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene	0,1 ha	3×	85 000 Kč
Řez na hlavu - výška stromu 2 až 6 m	10 ks	3×	48 000 Kč
Injektáž dřevin herbicidem do kmene, pokryvnost dřevin nad 60 %	0,1 ha	3×	120 000 Kč
Slovení a likvidace invazních ryb	0,1 t	2×	45 000 Kč
Obnova a tvorba tůň a mokřadů strojem	0,2 ha	1×	975 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – cévnaté rostliny	1 ks	1×	13 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – hmyz (3–4 řady)	1 ks	1×	18 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – obojživelníci, plazi	1 ks	1×	15 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – ptáci, savci	1 ks	1×	15 000 Kč
Vytvoření pruhového značení	414 m	1×	3 500 Kč
Údržba pruhového značení	414 m	2×	6 500 Kč
Instalace tabulového značení ZCHÚ	3 ks	1×	25 000 Kč
Údržba tabulového značení ZCHÚ	6 ks	2×	33 000 Kč
Instalace velkého dřevěného informačního panelu	1 ks	1×	60 000 Kč
Údržba dřevěného informačního panelu	1 ks	1×	15 000 Kč
Zamezení vjezdu závorou	3 m	1×	68 000 Kč
Náklady celkem (Kč)	---	---	1 915 000 Kč

* Zahmuty nejsou činnosti spojené se stavebními pracemi.

** Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů. Ceny se odvíjí od Nákladů obvyklých opatření MŽP, které byly stanoveny v roce vydání tohoto plánu péče.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR, 2014: Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu CZ0723406 Chvalčov. Dostupné na WWW: <<http://drusop.nature.cz>>.

AOPK ČR, 2023a. MapoMat – EVL, Mapování biotopů 2007–2022: Habitaty, Přírodní biotopy [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <<http://mapy.nature.cz>>.

AOPK ČR, 2023b. Nálezová databáze ochrany přírody [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <<http://portal.nature.cz>>.

AOPK ČR, 2023c. Ústřední seznam ochrany přírody DRUSOP [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <<http://drusop.nature.cz>>.

CULEK M. et al., 1996: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023a. Katastrální mapa [online]. Dostupné na WWW: <<https://geoportal.cuzk.cz/>>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023b. Ortofoto [online]. Dostupné na WWW: <<https://geoportal.cuzk.cz/>>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023c. Základní mapa ČR 1 : 25 000 [online]. Dostupné na WWW: <<https://geoportal.cuzk.cz/>>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023d. Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. Dostupné na WWW: <<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>>.

DEMEK J. et al., 1987. Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Brno.

GRULICH V., CHOBOT K. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.

- HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A., SÁDLO J. [eds.], 2004. Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura. 2000. PLANETA XII, 3/2004.
- HEJDA R., FARKAČ J., CHOBOT K. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.
- CHOBOT K., NĚMEC M. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.
- CHYTRÝ M. et al. [eds.], 2010. Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- INFORMAČNÍ SYSTÉM VEŘEJNÉ SPRÁVY – VODA, 2023. Správcovství vodních toků [online]. Dostupné na WWW: <<https://voda.gov.cz/>>.
- KONVIČKA M., BENEŠ J., ČÍŽEK L., 2005. Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc.
- MARHOUL P., TUROŇOVÁ D., 2008. Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. AOPK ČR, Praha.
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V., 1999. Péče o chráněná území (I. Nelesní společenstva). AOPK ČR, Praha.
- MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2023. Náklady obvyklých opatření MŽP 2024. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <https://www.mzp.cz/cz/naklady_obvyklych_opatreni_2024>.
- NÁRODNÍ GEOPORTÁL INSPIRE, 2023. Mapové kompozice – Geomorfologické členění ČR, Půdní mapa ČR 1 : 250 000 [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <<http://geoportal.gov.cz>>.
- NAŘÍZENÍ VLÁDY ČR č. 132/2005 Sb. o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit.
- NAŘÍZENÍ VLÁDY ČR č. 187/2018 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu.
- NAŘÍZENÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE č. 4/2013 ze dne 02.12.2013, o zřízení přírodní památky Chvalčov, jejího ochranného pásma a stanovení bližších ochranných podmínek
- NEUHÄUSLOVÁ, Z., MORAVEC J. [eds.], 1998. Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.
- PAVELČÍKOVÁ, L., PAVELČÍK, P., 2012. Plán péče o přírodní památku Chvalčov na období 2014–2023. Dostupné na WWW: <<http://drusop.nature.cz>>.
- PERGL, J., SÁDLO, J., PETRUSEK, A., LAŠTŮVKA, Z., MUSIL, J., PERGLOVÁ, I., ŠANDA, R., ŠEFROVÁ, H., ŠÍMA, J., VOHRALÍK, V., PYŠEK, P., 2016. Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. NeoBiota 28: 1–37.
- PYŠEK, P. et al., 2012. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasions patterns. Preslia 84:155–255.
- SKALICKÝ, V., 1988. Regionálně fytogeografické členění. – In: HEJNÝ, S., SLAVÍK, B., [eds.], Květena ČSR, díl 1. Praha, Academia, 103–121.
- ÚSTAV HOSPODÁŘSKÉ ÚPRAVY LESŮ, 2023. Honitby ČR. Dostupné na WWW: <<https://geoportal.uhul.cz/mapy/mapyhon.html>>.
- ÚZEMNÍ PLÁN Chvalčov vydaný dne 21.09.2009 a účinný dne 08.10.2009.
- VYHLÁŠKA 395/1992 Sb. ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- VYHLÁŠKA č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.
- ZÁKON č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

4.3 Plán péče zpracoval

Zpracovatelem plánu péče je **Ing. Vilém Jurek**, Šumice 482, 687 31 Šumice
kontakty – tel. 605 526 958, e-mail: vilem.j@gmail.com.

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

4.4 Schválení orgánem ochrany přírody

Potvrzení o schválení plánu péče pro: _____

na období: _____

Vydáno pod číslem jednacím: _____

V _____

dne _____

Podpis: _____

Razítko: _____

5. SEZNAM PŘÍLOH

- T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
- M1 – Orientační mapa s vyznačením území
- M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma
- M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Označení plochy nebo objektu	Výměra (ha)	Stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	Naléhavost*	Termín provedení	Interval provádění
1	0,21	Hlavní, předmětná část území s mokřadními a vodními biotopy. Jedná se o tůň a mokřady s rákosinami. Původně se jednalo o otevřenou vodní hladinu, dnes je plocha zarostlá ostřicemi, ostružiníkem a třtinou. Problematické je vrůstání dřevin – vrby a olše. Jedná se o biotop pro rozmnožování obojživelníků, zejm. pak čolků. V současnosti je plocha degradovaná, ať už zarůstáním, tak zanesením tůň sedimentem. Vliv má patrně i kolísání podzemní vody. Cílem péče by měla být celková stabilizace této dílčí plochy – odbahnění i rozšíření tůň a výřez křovin uvnitř biotopu, tak o krajích. Dále by mělo proběhnout postupné prosečení rákosin (včetně odstranění biomasy; vhodní neponechávat na místě žádné hromady). Sečení rákosin zahrnuje i odstranění porostů vyšších ostřic i ostružiníků. Každoročně by měla probíhat kontrola tůň na přítomnost ryb (obecně, nejen invazních) a želvy nádherné. Pokud dojde k nálezu, je důležité provést vhodné slovení (zátahem nebo odčerpáním vody).	SEČENÍ RÁKOSIN	2	XI–I	1×/3 roky
			ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	1	IX–III	1×/3 roky
			ŘEZ NA HLAVU	2	II–III	1×/3–5 let
			SLOVENÍ A LIKVIDACE RYB	2	IX–VII	1×/5 let
			ÚDRŽBA TŮNÍ A MOKŘADŮ	1	IX–XII	1×/10 let
2	0,86	Porosty dřevinné vegetace. Mají různý charakter, kdy v hlavní části se nachází biotop křovitých vrbin, v okrajích jsou to pak olšové a jasanové porosty. Celkově je území situováno do lesního komplexu květnatých bučiny (pozn. území není součástí PUPFL). Dřeviny tvoří pomyslný prstenec kolem centrální, předmětné části. Dochází k šíření/vrůstání směrem do středu (čímž se zatahuje území a dochází k omezení světelných podmínek). V porostech se šíří akáty. Porosty jsou zimovištěm obojživelníků. Je žádoucí, aby bylo s porosty dlouhodobě pracováno a byly na území přírodní památky převáděny rozvolněné porosty bez invazních dřevin. Proto je nezbytné provedení odstranění nevhodných dřevin. To se týká zejm. akátu. Žádoucí je pokácet mrtvé smrky a zvážít odstranění ještě přežívajících jedinců. Možné je vybrané jedince vrby zapěstovat na hlavu. Nezbytné je sečení okrajů a křovin díky čemuž se bude udržovat stabilní okraj. Pro přesnější naplňování cílů byly zvlášť vymezeny tyto dílčí skupiny: 2a (0,20 ha) – podmáčené porosty s potenciálem rozšířit mokřadní společenstva, vhodné je provést probírku stromů a redukce keřového patra. 2b (0,27 ha) – severně orientovaný porost, poměrně přehoustlý bez většího potenciálu, žádoucí je odstranění mrtvých smrků a odstranění případných akátů. 2c (0,15 ha) – porost s ruderalním charakterem (zastoupeny jsou akáty, bezy), porost se tlačí směrem do mokřadu (DP1), proto je vhodné zde zajistit v první řadě odstranění všech akátů a smrků, dále provést silnější probírku a zredukovat křoviny v podrostu. 2d (0,24 ha) – porosty vrby, ale i smrků, vymapováno z části jako mokřadní vrby, proto je žádoucí zde tento charakter udržet, ovšem s nutným zajištěním péče spočívající v podpoře vrby (uvolnění vybraných jedinců ze zápoje, ořez na hlavu) a výřezu nežádoucích dřevin (smrk, popř. akát).	ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	1	IX–III	1×/3 roky
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	1	VII–XI	každoročně
			ŘEZ NA HLAVU	2	II–III	1×/3–5 let
			SEČENÍ OKRAJŮ	1	VI–IX	1×/rok
3	0,14	Travnatá enkláva po bývalém hřišti. Porost je typu mezofilních ovčíkových až pcháčkových luk. Poměrně bohaté zastoupení různých druhů (zvonek rozkladitý, čertkus luční, kakost lesní). Problémové je vrůstání třtiny a ostružiníku. Porosty mohou být dočasným útočištěm pro obojživelníky ale například pro hmyz či ptactvo. Dlouhodobým cílem je stabilizace druhové skladby a zároveň její posilování. Důležité je v tomto směru pravidelné sečení s dřívějším nástupem už v červnu tak, aby byl eliminován výskyt nežádoucích druhů. Zásadní je potom mozaikové sečení, které bude změnou v režimu sečení. Plochu travnatých porostů je žádoucí zvětšit na úkor dřevin. Proto se doporučuje odstranění okrajů křovin, především v severozápadní části této dílčí plochy.	SEČENÍ TRAVNÍHO POROSTU	1	VI–IX	1×/rok
			ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	1	IX–III	1×/3 roky

* naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany);
2. stupeň – zásah vhodný;
3. stupeň – zásah odložitelný.

M1 – Orientační mapa s vyznačením ZCHÚ

- Hranice ZCHÚ
- Ochranné pásmo ZCHÚ

500 1 000 m

[illegible]

KN © ČÚZK, 2023a

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Dílčí plochy:

- Vodní a mokřadní společenstva
- Porosty a prvky dřevinné vegetace
- Travní porosty

 Ochranné pásmo ZCHÚ

 Hranice ZCHÚ

0 50 m